

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

14. Proponitur ac declaratur, quomodo illa de amissa boni faciendi & à
peccato abstinendi libertate peccandi[ue] neceßitate intelligi debeant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

voluntatis vitio boni faciendi libertate spoliata, & gratiæ beneficio reparabilem. Hoc enim Catholica fides docet, & hoc ipsum docendo Manichæum destruit, qui nec vult bonam esse conditam, neque cum libertate faciendi boni: sed sicut nunc nascitur sub peccato captivam, nec vitij deletione, sed sola naturarum separatione posse liberari. Eandem illam recipiendæ libertatis bonæ capacitatem nobis tantummodo esse reliquam significavit Augustinus alibi disertissime. Cum enim ageret de donis Dei, quæ per gratiam ita tribuntur, ut libertatem operandi boni vel secum inaviliter conjunctam habeant, qualis est charitas, vel ita præcedant, ut precibus impetrent, qualis est fides; posse inquit, habere fidem, sicut posse habere charitatem, naturæ est hominum: habere autem fidem, quemadmodum habere charitatem, gratiæ est fidelium. Quod nomine charitatis in libertatem mutato, eodem modo parique veritate de libertate arbitrij ad beneficiendum dici potest: posse recipere libertatem operis boni naturæ est hominum: recipere autem libertatem, gratiæ est fidelium. Charitas enim est illa vera libertas, quæ arbitrium à peccati dominantis captivitate liberat, ut suo loco demonstrabitur: quæ libertas, sicut & charitas solâ gratiâ Christi restituitur. Unde succinens Augustino Prosper in asserenda Catholica sententia, destruendaque Manichæa: *Nec naturali, sed captivo motu versatur in vitio, donec moriatur peccato, & vivat Deo: quod sine gratiâ Dei facere non potest: quia libertatem, quam libertate perdidit, nisi Christo liberante non*

Lib de prodig. ss. c. 5.

Risp ad 5. obiect. Vinc.

^A recipit. Et ut ostenderet, quanto opere malorum hominum arbitrium à boni operis faciendi libertate remotum sit, & quàm arctè sub concupiscentiæ servitute captivum, audet ac dicit: *Hoc inter malos homines distat & demones, quod hominibus etiam valde malis superest, si Deus miseretur, reconciliatio, demonibus autem nulla est in æternum servata conversio, hoc est voluntatis mutatio qua liberè velint id quod amiserunt bonum. Nam ut Augustinus de libero arbitrio diaboli dicit: Regit filios dissidentia seu incredulos ad arbitrium suum: quod nec ipse habet liberum ad beneficiendum; sed ad maxime malevolentiam penâ sui sceleris obduratum. Unde nemo sana fides credit, aut dicit, hos apostatos angelos ad pristinam pietatem correctâ aliquando voluntate converti. Et de libero arbitrio hominis, qui ad arbitrium diaboli regitur: Respondet, quomodo ad declinandum à malo, & faciendum bonum. Liberum habeamus arbitrium, quando erat sub potestate tenebrarum. Unde nos si, quemadmodum dicit Apostolus, Deus eruit, ipse nique illud liberum fecit. Si Christus illud eruendo liberum facit, nec aliter liberum fieri potest, profecto illud non eruendo, in æternum captivum, hoc est, non liberum permanet: hæc solâ inter arbitrium demonum & infidelium superlitate differentia, juxta doctrinam Prosperi & Augustini, quod obdurato illorum arbitrio nulla est in æternum servata conversio seu arbitrij liberatio; horum arbitrium, si Christus in hac vita miseretur, liberari seu liberum ad beneficiendum fieri potest.*

C A P V T X I V.

Proponitur ac declaratur, quomodo illa de amissa boni faciendi & à peccato abstinendi libertate, peccandique necessitate intelligi debeant.

DECLARANDA jam superest secunda difficultas, quam præcedenti capite tetigimus, quo videlicet modo intelligi debeant, quæ supra de amissa boni faciendi & à malo abstinendi libertate, ipsaque peccandi necessitate dicta sunt. Multi enim Philosophicis magis hæc de re disputationibus & cogitationibus, quam Ecclesiasticæ doctrinæ regulis assuefacti, ad amissam omnem boni faciendi libertatem, & incumbentem humano generi peccandi necessitatem quasi ad Manichæum spectrum exhorrescunt. Quod ut fugiant quàm longissime, incognitâ sanctissimo Doctore ac discipulis ejus posticâ aperuerunt. Hoc est, excogitatis ex Philosophia gentium effugijs, quæ nunquam antiquis illis Patribus ad rem istam explicandam vel in mentem venerunt, doctrinam eorum immutarunt. Quapropter genuina eorum sententia paulo operosius eruenda est ut omnibus pateat, quàm aperte recentiores à fundatissima

^A & Ecclesiæ antiquæ receptissima doctrina discesserint. Mentem enim eorum tam esse perspicuam aſsum dicere, ut vel ipsos adversarios ejus, eâ propositâ, aut oculos claudere necesse sit, aut doctrinam eorum non aliò torqueri posse, profiteri.

Bonum igitur, ad quod liberum arbitrium vel non liberum esse dicitur, aliud juxta recentiores est spirituale, quod ad vitam æternam utile est, aliud morale. Illud à fide incipi volunt, & in omnibus actibus suis eam supponere; hoc fidem etiam prævenire, & in infidelibus quoque, nedum fidelibus, naturæ & rationis ductum sequentibus posse habere locum. Itaque facile admittunt, humanum arbitrium respectu actus fidei, spei, charitatis, ceterorumque honorum operum, ex Christianis illis alijsque infusis virtutibus profluentium, non esse ante gratiam liberum; quamvis respectu virtutum, operumque naturalium, quæ moraliter tantum bona sunt, liberum ante gratiam esse

